

Β' Γυμνασίου

Μάθημα: Νεοελληνική Έκθεση

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ

Τα ρήματα διακρίνονται σε μεταβατικά και αμετάβατα. Τα μεταβατικά ρήματα είναι εκείνα που η ενέργειά τους μεταβαίνει και έχουν αντικείμενο. Αυτά χωρίζονται σε μονόπρωτα και δίπρωτα (αιτιατική και γενική πτώση). Τα αμετάβατα ρήματα δεν έχουν αντικείμενο. Το αντικείμενο των μεταβατικών ρημάτων απαντάται στην πρόταση σε τρία ερωτήματα: τί; ποιόν -ά, -ό; σε ποιόν, -ά, -ό;.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ	
ΜΟΝΟΠΤΩΤΑ	<p>Το αντικείμενο είναι σε αιτιατική πτώση (<i>ο Γιάννης διαβάζει βιβλίο.</i>)</p> <p style="text-align: center;">ή</p> <p>Το αντικείμενο είναι σε γενική πτώση (<i>Μου έδωσε ένα δώρο.</i>)</p>
ΔΙΠΤΩΤΑ	<p>Το ένα αντικείμενο είναι σε αιτιατική πτώση και είναι το άμεσο και το άλλο είναι σε γενική πτώση και είναι το έμμεσο αντικείμενο.</p> <p>πχ. Μου έδωσε δώρο. Το <i>μου</i> είναι το έμμεσο και το <i>δώρο</i> είναι το άμεσο.</p> <p style="text-align: center;">ή</p> <p>Το αντικείμενο είναι σε αιτιατική πτώση, δηλώνει πρόσωπο και είναι το άμεσο ενώ το έμμεσο αντικείμενο είναι σε γενική πτώση.</p> <p>πχ. Έδωσε σε εμένα δώρο.</p>

***Χρειάζεται προσοχή στην περίπτωση που το αντικείμενα είναι όμοια.

πχ. Ο Γιώργος διαβάζει λογοτεχνία, μαθηματικά, φυσική και γεωγραφία.

Τα αντικείμενα: *λογοτεχνία, μαθηματικά, φυσική και γεωγραφία* απαντώνται σε ένα ερώτημα **τί**, είναι **όλα σε πτώση αιτιατική και χωρίζονται με κόμμα**. Έτσι, το ρήμα είναι **ΜΟΝΟΠΤΩΤΟ** και όχι δίπρωτο.

ΜΟΡΦΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
1. Ουσιαστικό	Ο Γιώργος διαβάζει βιβλίο .
2. Ουσιαστικοποιημένο επίθετο	Διαβάζει καλά τους ανθρώπους, ξεχωρίζει τους καλούς από μακριά.
3. Μετοχή	Ο καθηγητής σηκώνει στο μάθημα πάντα τους διαβασμένους .
4. Αντωνυμία	Τον είδα χτες.
5. Φράση με ή χωρίς άρθρο	Σταμάτα τα πάνω κάτω με ζάλισες.
6. Πρόταση με ή χωρίς άρθρο	Γνωρίζω ότι βγήκες χτες τελικά .
7. Εμπρόθετος προσδιορισμός = αντικείμενο που συνοδεύεται από με, σε, για, από και γενική	Δεν μιλάει σε κανέναν .

- ✓ **Γενική προσωπική:** κάποιες φορές συγγέται με το αντικείμενο. Είναι γενική ονόματος προσώπου ή προσωπικής αντωνυμίας συνηθέστερα και φανερώνει το πρόσωπο στο οποίο αναφέρεται η ενέργεια του ρήματος. Έτσι, δέχεται την ωφέλεια ή την βλάβη από αυτό που δηλώνει το ρήμα. πχ. **Μου** είναι δύσκολο να πάω εκεί, **Να** μου φιλήσεις τα παιδιά
- ✓ **Σύστοιχο αντικείμενο:** έχει την ίδια σημασία με το ρήμα. Πολλές φορές μάλιστα παραλείπεται.
πχ. **Χορεύω χορό**. ή **Χορεύω νησιώτικο**. (εννοείται χορό)
- ✓ **Κατηγορούμενο του αντικειμένου:** δηλώνει σκοπό ή παρομοίωση. (ως, για , σαν + κατηγορούμενο) πχ. **Ο Στέφανος συστήθηκε ως γιατρός**.